

NIEUWSBRIEF KBO

afdeling Ede

jaargang 28, nr. 11 november 2021

In dit nummer:

Colofon	2
Voorwoord van het bestuur	3
Pastorale bijdrage	4
Algemene Ledenvergadering	5
Kennismaken met Erik Rozeman	8
Belastingsservice	12
KBO servicelijn	14
Lezing Leo Feijen	14
Corona maatregelen	15
Agenda	16

Interessante informatie:

Oud worden in eigen huis (2)	6
Tunnel onder het spoor	7
Heiligen	9
Sint Pannekoek	9
Pelgrimstocht	10
Melaatsen	11
Laagstaande zon	12
Klokkenluiden	13
Bij de dag leven	14
Wijding bisschop Utrecht	15

Colofon

Voorzitter a.i. en Secretaris
Adri Koch t. 0318 65 03 68
e-mail: secretaris@kbo-edede.nl

1^e Penningmeester a.i.
Gijsbert van Ingen
t. 06 47 55 22 32
e-mail: penningmeester@kbo-edede.nl

2^e Penningmeester
Annelies Tax t. 0318 61 77 93
e-mail: ataxtames@gmail.com
Rekeningnummer voor
contributie en giften
NL02 INGB 000 41 76 610
t.n.v. KBO voor Senioren afd.
Ede-Bennekom

Ledenadministratie
Charles Slangen t. 0318 66 88 85
e-mail: charles.slangen@live.nl

Emeritus pastoraal adviseur
Hans Lucassen

Bezorging Nieuwsbrief en
KBO-PCOB Magazine
Coördinator Beer Radstaat
t. 0318 63 29 92 / t. 06 10 51 43 28
e-mail: g.radstaat@hotmail.com

Commissie Ontwikkeling &
Ontspanning (O&O)
Coörd. Trudy v. Schoonhoven
t. 0318 64 59 09 / 06 46 89 94 88
e-mail:
trudyvanschoonhoven@planet.nl

Zorg en Welzijn + Ophaalservice
Coördinator Gerda Hiensch
t. 0318 62 10 08 / 06 12 09 46 36
e-mail: j.hiensch@chello.nl

Vrijwillige Ouderen Adviseurs
(VOA) en Wet Maatschappelijke
Ondersteuning (WMO)
Frans Bik t. 0318 84 29 92
e-mail: fransbik1@gmail.com
Liesbeth Meens t. 0318 64 00 17
e-mail: liesbethmeens@live.nl

Beheer website en facebook
Annelies Tax t. 0318 61 77 93
e-mail: ataxtames@gmail.com

Belastingsservice Ouderenbonden
Coördinator Douwe Ettema
t. 0318 64 58 31 / 06 55 90 06 46
e-mail: ettema.douwe@gmail.com

Redactie Nieuwsbrief
Redacteur Fred Deuning
t. 06 38 15 52 96
e-mail: jefdeuning22745@freeler.nl
+ kbonieuwsbrief@gmail.com

Corrector Mary-Ann Borggreve
Vormgever Erik Erkelens

Deze Nieuwsbrief kunt u ook lezen op onze website www.kbo-edede.nl

Facebook www.facebook.com/kbo-edebennekom

Volgende kopij uiterlijk inleveren 8 november 2021

Voorwoord van het Bestuur

De komende maand is het al weer november. Het is herfst maar het voelt soms al een beetje als winter. De bomen worden kaal, het is langer donker buiten, het weer wordt koud en guur. Het is ook de maand waarin we het binnen extra gezellig kunnen maken. Buiten kunnen we genieten van de prachtige herfstkleuren en van de perioden van heerlijk herfstweer.

Een aantal dagen in de komende maand besteden we extra aandacht aan het herdenken van dierbare gestorvenen. In onze parochie staat bij het begin van de maand op 2 november het herdenken centraal bij de viering van Allerzielen, de dag waarop wij onze overleden familieleden en vrienden herdenken. Op 11 november, de dag dat de Eerste Wereldoorlog eindigde, worden in veel landen de grote aantallen oorlogsdoden herdacht.

Nieuw in november zijn de gewijzigde coronamaatregelen. Activiteiten die worden georganiseerd in de ontmoetingsruimten die normaal door afdelingen, zoals de onze, worden gebruikt vallen onder de regels voor dorps- en buurthuizen. Dat betekent dat voor onze activiteiten in de Bosroos geen coronatoegangsbewijs (CTB) nodig is, dat er geen verplichting meer geldt ten aanzien van de 1,5 meter afstand en ook niet voor wat betreft het maximum aantal personen dat bij elkaar mag komen. Overige basisregels blijven gehandhaafd – handen wassen,

geen handen schudden, hoesten en niezen in de elleboog, thuisblijven en testen bij klachten en ventilatie van binnenruimten. Het blijft nog wel aanbevolen om de 1,5 meter onderlinge afstand zoveel mogelijk in acht te nemen.

In verband met deze gewijzigde Coronaregels zal de Algemene Leden Vergadering (ALV) weer zoals in voorgaande jaren in de Bosroos worden gehouden. U bent hiervoor van harte uitgenodigd op woensdagmiddag 17 november 2021. De uitnodiging en agenda daarvoor vindt u verderop in deze nieuwsbrief. Wij zijn er heel blij mee dat wij in deze vergadering kunnen voorstellen om de heer Ap Dominicus te benoemen tot onze nieuwe voorzitter. De al in functie zijnde nieuwe penningmeester Gijsbert van Ingen zal officieel als bestuurslid kunnen worden benoemd.

Tenslotte wil ik u nog attenderen op de gezamenlijk door PCOB-Ede en KBO-Ede georganiseerde middag op 8 november a.s. in de grote zaal van gebouw de Kei, waarop de van de tv bekende presentator Leo Fijen gastspreker zal zijn. Verdere informatie vindt u verderop in deze nieuwsbrief.

Namens het bestuur,

Adri Koch,

voorzitter a.i. en secretaris (3 okt. 2021)

Ouderenadvies

Vrijwillige ouderenadviseurs (VOA's) zijn speciaal opgeleide mensen die senioren helpen om antwoorden te vinden bij een hulpvraag. Dit kan op diverse gebieden zijn: *wonen, welzijn, zorg, veiligheid, vervoer en financiën*.

Zij geven onafhankelijk en vrijblijvend informatie, voorlichting en advies aan leden en niet-leden, als service van KBO-PCOB.

De ouderenadviseurs luisteren naar uw verhaal, zij zijn klankbord en informatiepunt. Zij zoeken samen met u naar een oplossing, maar u houdt zelf de regie.

U kunt de ouderenadviseurs (van KBO) bereiken via:

Liesbeth Meens Telefoon: 0318 64 00 17

Email: liesbethmeens@live.nl

Frans Bik Telefoon: 0318 84 29 92

Email: fransbik1@gmail.com

“Leeskring” en “Samen uit eten”

Leeskring: Na bijna 2 jaar kunnen we eindelijk weer beginnen. Op 14 oktober zijn we gestart met de leeskring. We hebben het mooie, interessante boek van Roxane van Iperen 'Schuim der aarde' gelezen. Het boek gaat over de sloppenwijken van Rio de Janeiro.

Op donderdag 25 november komen we weer bij elkaar. Wie interesse heeft om samen een boek te lezen en te bespreken is van harte welkom. Kom gerust eens een keer langs om te kijken of u het leuk vindt.

Samen uit eten: Hier gaan we weer mee beginnen. In de volgende nieuwsbrief vindt u daarover meer. Voor meer informatie over de Leeskring en Samen uit eten, kunt u contact opnemen met:

Marja Ankoné, tel. 0318 62 00 31.

Pastorale bijdrage

In herinnering - "een kwestie van lange adem"

Toen hij voor de eerste keer van zijn leven doodziek was, vonden ze hem maar een lastige patiënt. Bij alles wat hij zei, de manier waarop hij keek, leek het wel alsof niemand meer iets goed kon doen. Hij slokte best veel aandacht op, van de artsen, de verpleegkundigen, mensen aan zijn bed. Aan bezoekers, familie of vanuit de kerk, werden door hem best hoge eisen gesteld. "Een man piept sneller dan een vrouw", was zo'n gezegde, en men liet hem maar mopperen en klagen... Op de man af gevraagd liet hij blijken doodongelukkig te zijn met zijn zieke lichaam.

Vrienden en collega's die op bezoek kwamen, roken naar de auto, de buitenlucht. Sommigen voelden zich meestal wat onwennig in die ziekenhuissfeer; ze ontweken gesprekken over de ernst van zijn ziekte en praatten liever over werk, voetbal, koetjes en kalfjes...

In die periode werd hij steeds meer ontoegankelijk en agressiever, reageerde vaak kortaf als ze daarover begonnen. Gevolg was dat hij steeds minder bezoek kreeg. Zelf vond ik het ook allesbehalve makkelijk om naar hem toe te gaan. Ik had het gevoel dat ik niet de goede houding kon vinden om hem te helpen, een kwestie van lange adem. Maar toch, na een paar weken

volhouden, kwamen we samen tot de ontdekking waarom hij zo agressief reageerde: omdat hij "aan zijn lijf geen polonaise gewend was" en omdat hij zo moeilijk raad wist met de goed bedoelde zorg en aandacht van anderen. Hij wilde niet zomaar opgeven, niet zomaar berusten in dat ziekenhuisbed; hij wilde "niet de zielenpoot zijn waarop anderen hun goedheid zouden kunnen uitleven."

Op het moment dat dit hardop gezegd kon worden, veranderde hij, begon hij zichzelf op dat kleine oppervlak van zijn bed weer een volwaardig mens te voelen. Een méns, die ziek was en de moeite van die zorg en aandacht en hulp waard. Hij leefde op, werd er anders van, werd er beter door.

Achteraf kon hij zeggen hoe gelukkig hij was, dat er toen toch mensen waren blijven komen; dat er mensen waren die het niet lieten afweten, die het uithielden ook bij al zijn bitse en soms harde uitlatingen. "Ik heb geluk gehad, dat er toen mensen naar mij zijn blijven toekomen. Daardoor heb ik er zelf uit kunnen komen."

Hans Lucassen

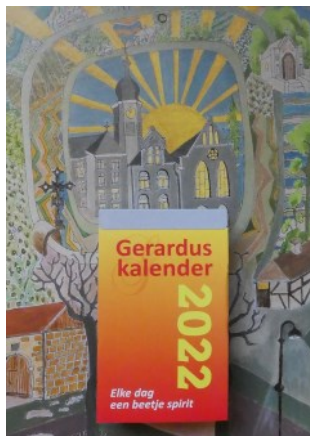

Gerarduskalender

De Gerarduskalender, uitgebracht door Klooster Wittem, is een scheurkalender met elke dag op de voorkant een spreuk die opbeurt of aanzet tot nadenken, onder het motto:

"Elke dag een beetje spirit!"

De Gerarduskalender is bedoeld om de dag goed te kunnen beginnen. De spreuk op de voorkant, de moppen, puzzels en informatie op de achterkant, alsmede de mogelijkheid de Bijbelteksten voor die dag te kunnen lezen, geven u aan het begin van de dag een positieve beleving. Wilt u de Gerarduskalender bestellen?

Maak dan € 8,50 over op SNS-bankrekening: NL56 SNSB 0943 9797 73 t.n.v. J.H.M. Janssen, onder vermelding van:

Gerarduskalender 2022 en toevoeging van uw telefoonnummer. Ik neem dan contact met u op en maak een afspraak om de Gerarduskalender bij u te bezorgen.

Bij het secretariaat van de St. Antonius is nog een beperkt aantal te kopen.

Gelovigen die de naam van hun geloof heiligen, maar hun naasten niet liefhebben, zijn op een vreemde wijze bezig met hun leven.

"Geloof je in opstanding na de dood?" vraagt de chef aan een van zijn medewerkers. "Nee, hoezo?" "Omdat je schoonmoeder, waar je twee weken geleden een vrije dag voor hebt gehad om haar te begraven, zojuist heeft gebeld."

Algemene Leden Vergadering

Het bestuur van de KBO afdeling Ede nodigt u uit voor de Algemene Leden Vergadering (ALV) op:

Woensdag 17 november 2021 om 14.00 uur in de Bosroos

(Hoek rotonde Veenderweg), ingang: Rozenlaan te Ede.

Er is voldoende parkeergelegenheid in de omgeving.

De zaal is open vanaf 13.30 uur.

Volgens de gewijzigde coronaregels is er voor de Bosroos geen coronatoegangsbewijs nodig (voor de coronabasisregels zie het voorwoord van deze nieuwsbrief)

AGENDA

1. Opening door de voorzitter ad interim, de heer Adri Koch
Vaststelling van de agenda.
2. Vaststellen van de notulen van de Algemene Leden Vergadering van 16 september 2020.
*De notulen van deze ALV zijn te vinden op onze website: www.kbo-ede.nl.
Belangstellenden kunnen de notulen ook opvragen via e-mail of telefonisch bij de secretaris.*
3. Toelichting op het Algemeen Jaarverslag 2020.
4. Financieel jaarverslag 2020.
 - Toelichting en beantwoording van vragen door de penningmeester.
 - Verslag door de leden van de kascommissie de heren Jan van den Boom, Cees Govers en mevrouw Marja Ankoné
 - Decharge aan het bestuur door de ALV over het gevoerde beleid.
5. Begroting 2021 en 2022.

Pauze

6. Vaststellen van de contributie 2022.
7. Bestuursverkiezing:
 - 7a. Volgens het rooster van aftreden zijn in 2021 geen bestuursleden aftredend.
 - 7b. Voorgesteld wordt de heer Ab Dominicus te benoemen tot voorzitter
 - 7c. Voorgesteld wordt de heer Gijsbert van Ingen te benoemen tot 1^e penningmeester
8. Benoeming leden kascommissie voor het lopende jaar 2021.
 - Het is de bedoeling om tijdens de vergadering een nieuw reserve lid te benoemen. Kandidaten kunnen zich al vóór maar ook tijdens de vergadering melden bij de secretaris.
8. Mededelingen uit het bestuur.
9. Rondvraag.
10. Sluiting.

KBO-PCOB voordeel

Wie wil nu niet eens iets tegen een goede prijs kopen? U heeft tenslotte het lidmaatschap van KBO al betaald, dus mag het ook iets opleveren.

Een draadloze video deurbel? In de aanbieding!

Rookmelder? Staat op de website.

Hoortoestel batterijen? Zelfs dat.

Profiteer dus van uw lidmaatschap en bezoek de website: www.kbo-pcob-voordeel.nl

Oud worden in je eigen huis | Deel 2

Hoe betaal ik het?

De beste financiering voor het verbouwen van je woning is je eigen spaargeld. Op de bank levert het nauwelijks iets op. Verbetering van de woning betaalt zich terug in meer woongenot en bij een koopwoning in een hogere verkoopwaarde in de toekomst.

Voor wie een eigen huis heeft: een andere mogelijkheid is de overwaarde van je huis gebruiken om je hypotheek te verhogen en vervolgens die overwaarde op te nemen. Dit heet ook wel een opeet-hypotheek. Tegenwoordig zijn de banken hierin wat makkelijker dan vroeger. De bank eist wel dat de lopende hypotheek grotendeels is afgelost. Het huis wordt in onderpand gegeven aan de hypotheekverstrekker.

Aflossen gebeurt vaak pas wanneer de woning wordt verkocht. De hypotheekrente kan worden opgeteld bij de hypotheekschuld. Je kunt het verzilverde bedrag ineens of maandelijks opnemen. Doorgaans krijg je maximaal 50 tot 70 procent van de overwaarde uitgekeerd. Veel banken stellen bij een opeet-hypotheek wel de eis dat je ouder dan zestig jaar moet zijn, bij een aantal banken zelfs minstens 65 jaar. Het nadeel van deze manier van financieren is dat er voor de nabestaanden een (veel) kleinere erfenis overblijft. Een deel van de overwaarde van het huis is immers opgesoupeerd. Een ander nadeel is het risico dat de huizenmarkt instort. In dat geval verdampt een deel van de overwaarde, waardoor de overwaardehypotheek eerder het maximale bedrag heeft bereikt. Ook een plotselinge stijging van de rente kan nadelig uitpakken. Een goed advies door een onafhankelijke hypotheekadviseur is in dit geval heel nuttig. Zo'n advies kost tussen de € 700 en € 1200. Twee andere manieren om de verbouwing te financieren zijn de gemeentelijke Blijverslening en de Verzilverlening van het Stimuleringsfonds Volkhuysvesting (www.svn.nl). Per gemeente verschillen de voorwaarden, ook hier wordt de overwaarde van het huis verzilverd, waarbij de maandlasten gelijk blijven.

Wie betaalt mee?

De zorgverzekering betaalt niet mee aan een verbouwing, maar vergoedt in sommige gevallen wel hulpmiddelen, zoals een speciaal verstelbaar bed of een hoog matras. Bij de gemeente kun je soms terecht voor een vergoeding van kleine woningaanpassingen. Via de Wet maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) kunnen ouderen en gehandicapten soms een bijdrage krijgen voor bijvoorbeeld een traplift, een verhoogd toilet of een veiliger douche. De Wmo betaalt in de regel niet mee aan een ingrijpende verbouwing van de keuken of badkamer. Aanvragen voor een bijdrage moet je zelf indienen bij het gemeentelijk Wmo-loket of bij het lokale sociaal wijkteam. De gemeente beoordeelt of je aanspraak maakt op een vergoeding. Wie beroep doet op de Wmo betaalt doorgaans een eigen bijdrage van € 19 per maand.

Enkele kosten op een rij

- Traplift: tussen de € 2000 en de € 6000, afhankelijk van de trap en wensen
- Verbouwing badkamer, inclusief inloofdouche, verhoogd toilet en sanitair: € 5000 tot € 17.000
- Aanleg simpel verhoogd toilet: € 700
- Aanleg comforttoilet: € 1000
- Inductiekookplaat: € 250-400 (simpel) tot € 1000 (luxe)
- Het hele huis veilig maken: € 6000 tot € 12.000 (traplift, inloofdouche, onderrijdbaar aanrecht, inductiekookplaat, nachtlampjes, handbeugels)
- Vraag altijd offertes aan bij meerdere verbouwspecialisten.
- Informeer bij kennissen naar ervaringen met verschillende verbouwbedrijven.
- Let op: de kwaliteitsverschillen kunnen groot zijn en de prijsverschillen ook.

Top 3 letsels na een val

1. Gebroken heup
2. Licht hersenletsel
3. Gebroken pols

Bron: CBS/veiligheid.nl

**Wij gaan met
onze tijd mee,
doet u mee?**

Uw e-mailadres

Oproep: doorgeven van uw e-mailadres

E-mail wordt ook door onze vereniging steeds meer gebruikt voor communicatie met onze leden. We willen daarom graag een bestand maken met e-mailadressen van onze leden. Wilt u daaraan meedoen? Stuur dan een e-mailbericht naar onze ledenadministratie.

Het adres is: charles.slangen@live.nl o.v.v. "ik doe mee".

Tunnel onder het spoor

In 1844 werd de spoorlijn Utrecht Arnhem aangelegd. Het tracé werd tussen Ede en Bennekom door aangelegd. Gemeente Ede was op dat moment een dorp met ongeveer 8700 inwoners, verdeeld over Ede en de omliggende dorpen. De aanleg van de spoorlijn voorzag in een station met de naam Ede Staatsspoor. Mede door de aanwezigheid van een station ontwikkelde Ede zich.

Door de aanwezigheid van goede verbindingen en grond om te oefenen kwamen er kazernes in Ede. In 1906 de Friso- en de Mauritskazerne en in 1908 kwamen daar de Van Essen- en de Arthur Koolkazerne bij.

In 1919 werd de ENKA fabriek gebouwd en dat zorgde voor meer ontwikkeling van Ede. De kunstzijde fabriek zou 2000 werknemers in dienst gaan nemen. Er werd voor de fabriek een rangeerterrein gemaakt om zo grondstoffen aan te voeren en producten te verzenden. Dit fabrieksspoor werd in gebruik genomen in 1925.

Omdat de spoorlijn steeds meer gebruikt werd, waren de spoorbomen vaak dicht. Vroeger werden de spoorbomen door overgangswachters met de hand bediend. Voor een trein konden de spoorbomen zeker 10 minuten dicht zijn en dat hinderde het verkeer in Ede. Aan de belangen van de lokale bevolking werd door boer Hannes uitdrukking gegeven. Hij maakte een testament waarin opgenomen dat hij f 50.000 zou schenken aan de bouw van een tunnel onder het spoor. Zijn opmerking daarover was: "Ik vrees, al komt dit voor elkaar, dan heeft mijn kleinzoon al grijs haar."

In 1928 en 1934 werden in de Edese gemeenteraad pogingen gedaan om inderdaad een tunnel te realiseren, maar het Rijk betaalde niet mee en Ede had er het geld niet voor. In 1938 stelde B & W wel een onderzoek in. Ook met gevraagde financiële hulp van Defensie en de AKU kwam het weer niet tot een tunnel. De oorlogsjaren waren niet geschikt voor de plannen om een tunnel te bouwen. De bezetter had er geen strategisch belang bij.

In 1950 werd door de gemeenteraad een plan ingediend voor een voetgangerstunnel bij het station. Het plan wordt goedgekeurd. Er gebeurde helaas niets. Daarna, begin jaren 70, kwamen er overal in Nederland ahobs (automatische halve overweg bomen). Dat scheelde in de wachttijd, maar de opstoppen in Ede bleven. Toen werd er een Tunnelcommissie in het leven geroepen. De voorzitter was de heer Henny Alberts, wethouder in die tijd. De NS nam ook deel aan deze commissie. De heer Alberts was slim genoeg om andere partijen die belangen hadden er bij te betrekken om de plannen goedgekeurd te krijgen in de gemeenteraadsvergadering van 14 juni 1977. De financiering (14 miljoen gulden) werd toen goedgekeurd.

23 oktober 1981 werd de tunnel feestelijk geopend en kreeg de naam Albertstunnel, als waardering voor de wethouder die er zo veel energie in had gestoken. De tunnel doet tot op de dag van vandaag nog steeds goed dienst.

De Koepeltunnel voor uitsluitend gemotoriseerd verkeer en de tunnel voor voetgangers en fietsers, de Somatunnel, zijn in 2016 officieel geopend. In september dit jaar was er in de gemeenteraad al weer discussie over een tunnel, dit keer de tunnel voor auto's naast de Somatunnel. De NS wil komend jaar starten met 10-minutendienstregeling op het traject Utrecht-Arnhem. Wie heeft er nu een tunnelvisie?

Erik Erkelens

Bron: gemeentearchief Ede

TIP

Een nabestaanden-machtiging kunt u aanvragen bij de Belastingdienst. Deze machtiging geeft u toegang tot informatie over de belastingen, toeslagen en aanverwante fiscale zaken van de overledene. Handig bij afwikkelen van de nalatenschap en de aangifte, aldus de Consumentenbond.

Nieuwe leden

1. Dhr. P. van Oers
2. Mevr. A. van Oers-Lammers
3. Dhr. E. Wilmer

Kennismaken met kandidaat-priester Erik Rozeman

Mijn naam is Erik Rozeman. Ik kom uit het Twentse Hengelo en ben sinds 1 september 2021 benoemd als kandidaat-priester voor de Zalige Titus Brandsma Parochie. Dezelfde parochie waar ik afgelopen collegejaar stage heb gelopen. Mijn benoeming is bijzonder omdat het niet gebruikelijk is dat iemand in dezelfde parochie wordt benoemd waarin hij stage heeft mogen lopen. Wel heb ik van harte 'ja' gezegd op de vraag of ik als kandidaat-priester terug zou willen keren naar de Zalige Titus Brandsma Parochie die ik zelf in een eerder artikel dat is verschenen in de TitusBreed heb vergeleken met die uitspraak "In het huis van mijn Vader zijn vele woningen" uit het Evangelie volgens Johannes. Daarbij ging het mij om de diversiteit waarmee de parochie gezegend is, namelijk dat alle afzonderlijke geloofsgemeenschappen op hun eigen wijze vanuit hun eigen kracht het geloof van de Rooms Katholieke Kerk uitdragen en op die manier Jezus proberen te volgen. In datzelfde artikel heb ik toen opgemerkt dat de verschillende geloofsgemeenschappen op deze manier zijn als de verschillende facetten van een mooi geslepen diamant. Een ander aspect van de Zalige Titus Brandsma Parochie wat mij enthousiast maakte en waar ik geïnspireerd door ben geraakt tijdens mijn stage waren de verschillende wijzen waarop daarbinnen aan parochierevitalisatie wordt gedaan. Dat wil zeggen de verschillende plannen en ideeën die er worden ontwikkeld en projecten die worden uitgevoerd om ervoor te zorgen dat meer mensen zich in de toekomst bij haar zullen aansluiten. Een goed voorbeeld daarvan zijn de organisatie van verschillende Alpha-cursussen.

viering ter gelegenheid van de aanvaarding van het pausambt het uitdrukt, niet het toevallige zinloze product zijn van een evolutie maar dat Hij iedere mens gewild heeft en uit liefde in het bestaan heeft geroepen. Maar bovenal realiseerde ik mij door deze gebeurtenis geroepen te zijn om deze liefde van God voor de mensen uit te dragen als priester.

Toch had ik mij niet onmiddellijk na mijn terugkeer van de bedevaart naar Lourdes aangemeld als priesterkandidaat. Ik kreeg namelijk de kans om als jurist bij een gemeente te werken. Van deze kans heb ik toen gebruik gemaakt maar mijn verlangen naar het priesterschap bleef. De definitieve bevestiging om de keuze voor het priesterschap te maken kwam voor mij tijdens het bekijken van een aflevering van Kruispunt.

In een eerder nummer van TitusBreed heb ik mij vanuit het perspectief van mijn roeping tot het priesterschap als volgt voorgesteld, namelijk dat mijn roeping is ontstaan na een bijzondere gebeurtenis die mij is overkomen tijdens de bedevaart van het Aartsbisdom Utrecht naar Lourdes in 2012. Ik was dat jaar afgestudeerd van de Universiteit Leiden waar ik Rechtsgeleerdheid heb gestudeerd en was bezig met de vraag wat voor werk ik wilde gaan doen. Deze vraag heb ik toen in gebed gebracht bij de grot waar Maria aan Bernadette is verschenen. Tijdens mijn gebed voelde ik mij plotseling sterk verbonden met God. Dit was een bijzonder moment waarop ik mij Gods liefde voor mensen en voor mij persoonlijk pas echt ben gaan realiseren. Dat wij, zoals nu emeritus paus Benedictus XVI in zijn preek bij de

In deze aflevering kwam een priester aan het woord die net als ik een studie rechtsgeleerdheid heeft afgerond. Hij zij: "Als ik nu op de automatische piloot doorga, dan komt het allemaal ogenschijnlijk in orde. Maar ben ik zelf dan wel gelukkig? En die conclusie had ik na een tijd ook wel weer getrokken: Nee ik word dan niet gelukkig" en zo was het ook voor mij.

De Heer zegt zelf: "Ik ben gekomen, opdat zij leven zouden bezitten en wel in overvloed" (Joh. 10,10) en het meest zekere teken van dit leven is de vreugde, het geluk, en dat is de weg gaan van God die mij geroepen heeft.

Erik Rozeman

Laten wij bidden voor hen die het moeilijk hebben, maar vooral voor hen die moeilijk doen.

Pastor Jan Kortstee

Luister met oren van verdraagzaamheid, kijk door de ogen van mededogen en spreek met de taal van liefde.

Rumi

Heiligen

November is de maand, die begint met de feestdag van Allerheiligen. Bij Heiligen denken we aan mensen, die door de Paus zijn heilig verklaard of in ieder geval aan mensen, die door geloofsdaden en hun gedragingen van zich hebben laten spreken. Denk bijvoorbeeld aan Martin Luther King.

Heiligen hebben hun speciale dag, namelijk hun overlijdensdatum.

Striptekenaar Jan Kruis heeft in een van zijn strips een heilige verzonnen, namelijk Sint Pannekoek. Zijn feestdag is op 29 november.

Het is op die dag de bedoeling dat er een flinke stapel pannenkoeken wordt gebakken en dat de aanwezigen

een pannenkoek op hun hoofd leggen en elkaar een gezegend Sint Pannekoek toewensen.

Naar aanleiding van deze fantasie zijn in Groningen en Rotterdam comités opgericht, die op 29 november feestelijkheden organiseren.

Naast dit feest is er de Nationale Pannenkoekdag, een initiatief van Koopmans en Tefal. Dit bestaat sinds 2007 en wordt op de derde of vierde vrijdag van maart gehouden.

Het is de bedoeling dat basisschoolleerlingen door heel het land pannenkoeken bakken voor ouderen in de buurt.

Mary-Ann Borggreve

Opa vertelt Catootje de legende van Sint Pannekoek

Heel lang geleden, het zal ergens in de twaalfde eeuw geweest zijn, stond er een klooster langs de Rotte. Daar waar nu Kralingen is. In die buurt.

In dat klooster woonde ook een jonge monnik. Hij heette Gerrit. Ja, net als ik. Het was negenentwintig november en hij vierde zijn vijftiende verjaardag. Omdat hij de jongste kloosterling was, werd hij soms een beetje verwend. Het was zijn verjaardag, dus hij mocht kiezen wat ze die avond zouden eten. "Pannenkoeken", valt Catootje hem in de rede.

"Natuurlijk, pannenkoeken", zegt opa.

's Avonds schaarden alle kloosterlingen zich rond de ruwhouten tafel.

De kaarsen in de kandelaars flakkerden want het oude klooster was niet zo goed geïsoleerd. Daar hadden ze nog niet zoveel verstand van in die tijd. Je kon de koude novemberwind goed voelen.

"Loof den Heer", riepen de monniken in koor, toen broeder kok een grote schaal dampende pannenkoeken op tafel zette.

Omdat het niet zo'n rijke orde was, was er voor iedereen maar één pannenkoek. De oude abt zat aan het hoofd van de tafel en broeder Gerrit, de jonge monnik, tegenover hem. Het was tenslotte zijn partijtje. Iedereen was vrolijk, behalve de oude abt.

"Wat is er toch, eerwaarde vader, waarom kijkt ge zo treurig? Zijt ge niet welgestemd, zoals wij allen?"

"Jawel", mompelde de oude, "maar ik heb het zo koud op mijn hoofd. Je kunt die nare wind overal voelen." Het was namelijk verboden om tijdens de maaltijd je kap op te zetten en de abt moest natuurlijk het goede voorbeeld geven.

(Vervolg op pagina 10)

Vervolg legende van Sint Pannekoek

Toen nam de jonge monnik zijn lekkere warme pannenkoek en legde die liefdevol op het koude hoofd van de oude abt. Nu was hij de enige zonder pannenkoek. De andere monniken vouwden net hun handen om een gezamenlijk "Here, zegen deze spijs" uit te spreken of er verschijnt een stralend licht boven de ruwhouten tafel en zie, een engel des Heren daalde neder met een gouden koekenpan in zijne handen. Een hemelse geur van vers gebakken pannenkoek verspreidde zich door het oude klooster aan de Rotte.

Handig gooit de engel de pannenkoek omhoog en laat hem sierlijk neer komen op het hoofd van de jonge monnik.

"Halleluja...!" riepen de monniken, toen ze van de schrik bekomen waren.

"De Heer heeft ons een wonder gedaan! We hebben een heilige in ons midden!" En om hun verbondenheid te tonen legden ze allemaal hun pannenkoek op het hoofd, namen elkander bij de hand en wenste iedereen een vrolijke en gezegende...

"Sint Pannekoek" vult Catootje aan.

"Nee", zegt opa peinzend, "want zij wisten toen nog niet dat broeder Gerrit ooit Sint zou worden. Hij werd pas later, veel later, heilig verklaard. Om precies te zijn in 1899..."

"Jeetje opa, hoe weet je dat allemaal?"

"Ik heb wat mogen rondsnoffen in de kelders van het Rotterdams Gemeentearchief. Ze kennen me daar. En toen vond ik dat oude perkament waarop de hele geschiedenis is beschreven."

De mare van het wonder deed snel de ronde en de bewoners van het dorpje Rotterdam stroomden allemaal naar het klooster om de jonge monnik eer te bewijzen. Maar hij bleef er heel gewoon onder, hoor.

"We maken er gewoon een feestdag van", zei hij.

"Voortaan nodigen we alle armen mensen uit om op negentwintig november bij ons een pannenkoek te komen eten". En zo ontstond het feest van Sint Pannekoek...

Het is even stil.

Catootje nestelt zich gezellig op Opa's schoot.

"Weet je, opa, ik heb altijd gedacht dat jij het hele verhaal van Sint Pannekoek zelf verzonnen had. Erg hè..."

"Ben je mal", zegt opa verontwaardigd, "zoiets zou ik nooit doen. Het is allemaal historisch verantwoord!"

Jan Kruis

Op pelgrimstocht

In coronatijd is op pelgrimstocht gaan in groepsverband problematisch.

Het Huis van de Pelgrim heeft de pelgrimini bedacht. Met eigen vervoer naar een bedevaart plek met een beperkt aantal mensen. Inmiddels hebben Theo en ik tweemaal aan een pelgrimini meegedaan.

De eerste was naar Tilburg. Aan de rand van Tilburg is de "Heikant", een heidegebied met kleine buurtschappen.

In dit gebied is op 1809 Peerke Donders geboren als zoon van een thuiswever. Een, als je de verhalen moet geloven, zeer braaf en gelovig jongetje. Hij speelde als kind geregeld "misje". Volgens mij doen wel meer kinderen dat. Mijn kinderen en de buurkinderen speelden ook geregeld "kerkje" achter in de tuin.

Deze Peerke Donders wilde inderdaad priester worden. Dat viel in die tijd niet mee als je geen geld had. Met behulp van enkele weldoeners is hij op het klein seminarie Beekvliet aangenomen, aanvankelijk als huisknecht. Naderhand kreeg hij de kans om student te worden. Hij was geen uitblinker, maar heeft het gered, ondanks het feit dat hij heeft geleden onder heel wat pesterijen van zijn medestudenten en deed in 1837 zijn eindexamen. In 1841 is hij priester gewijd.

Hierna wilde hij graag in de missie werken onder de indianen in Noord Amerika. Dat is niet gebeurd.

Hij vertrok op 1 augustus 1842 naar Suriname. Dat ging nog per zeilschip. Hij was toen 33 jaar en heeft onafgebroken tot zijn dood in 1887 daar gewerkt. Hij is nooit meer terug geweest naar Nederland. Moet je je dat eens indenken, alleen maar briefcontact met thuis. De eerste jaren heeft hij in Paramaribo gewerkt. Daarna werd hij tewerk gesteld in "Batavia", een melaatsenkolonie. Hier heeft hij met diverse

onderbrekingen gewerkt tot zijn dood in 1878.

Peerke werkte onder de melaatsen, maar ging ook geregeld naar de dorpen van de bosnegers en naar indianenstammen. In het museum wat aan hem gewijd is, zie je het harmonium dat hij meenam op die tochten. Dat vond ik heel bijzonder.

Al met al een bijzonder mens, die tijdens zijn leven al een heilige werd bevonden. Heilig is hij niet, wel zalig. Een pelgrimini, die ik u wil aanraden.

(Vervolg op pagina 11)

Vervolg pelgrimstocht

Voor mijn man was deze extra bijzonder. Zijn ouders waren aan het eind van de oorlog geëvacueerd naar de Heikant bij Tilburg. Zij woonden daar tegenover de plek waar het geboortehuisje van Peerke staat (replica op de originele plek). Zijn wieg heeft daar dus letterlijk gestaan. Het deed hem wat om daar te zijn.

Mary-Ann Borggreve

Bron: J.L.F. Dankelman: Peerke Donders, Schering en inslag van zijn leven.
Peerke Donders aan de kant van de kansarmen.
Uitgave van de provincie St.-Clemens van de redemptoristen

Replica geboortehuis

Melaatsen

In de Bijbel komen we geregeld melaatsen tegen. Jezus geneest 10 melaatsen. Naäman de Syriër moet zich reinigen in de Jordaan.

Melaatsheid is hetzelfde als lepra. In de Bijbel is er waarschijnlijk niet altijd sprake van lepra bij diverse verhalen, maar wel van een ziekte, die de huid aantast.

Lepra wordt ook wel de ziekte van Hansen genoemd. De Noorse arts Armauer Hansen ontdekte in 1873 de lepra bacterie. De ziekte wordt verspreid en veroorzaakt door de leprabacterie. In grote delen van de wereld komt deze ziekte nog steeds voor. Miljoenen levens worden door lepra beïnvloed. Veel mensen met lepra worden verstoten of ernstig gediscrimineerd.

Mensen die besmet zijn met de bacterie, verspreiden deze door de lucht als zij hoesten, niezen of praten. De ziekte begint vaak met vlekken op de huid. Het kan uitmonden in verlamming en wegvallen van gevoel in zenuwen en spieren.

Lepra heeft een enorm lange incubatietijd. Dit betekent dat iemand die besmet is, dit in sommige gevallen pas zeven jaar later ontdekt en dan pas de symptomen krijgt. Een groot gevaar is, dat de leprapatiënt in die zeven jaar anderen onbewust heeft kunnen besmetten. De meest voorkomende symptomen zijn de volgende:

- Vlekken en knobbels op de huid. Vaak zijn deze gekleurd.
- Plekken op de huid worden gevoelloos.
- Er komen wondjes op deze gevoelloze plekken.
- Spieren in handen en voeten kunnen verzwakken.

Niet al deze symptomen komen bij alle leprapatiënten voor. Dit ligt erg aan de vorm van de ziekte en aan de persoon.

Het is belangrijk dat iemand met lepra snel behandeld wordt. Als een leprapatiënt behandeld is, is hij niet meer besmettelijk. Lepra is goed te behandelen. Er zijn medicijnen die de ziekte goed kunnen behandelen. Wanneer een leprapatiënt behandeld is, worden de klachten en symptomen niet erger.

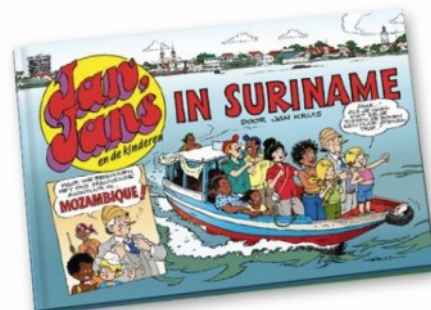
Jan Kruis, de bekende striptekenaar heeft voor de Leprastichting twee stripboeken gemaakt. Deze spelen zich af in Suriname en in Mozambique en gaan over melaatsen koloniën. De opbrengst van deze boeken is bestemd voor de Leprastichting.

Mary-Ann Borggreve

Bron: Leprastichting

www.leprastichting.nl

Een vrouw over het slinkende kerkbezoek: het is zo stil geworden dat ik elke keer een kleur krijg als de pastoor "Beminde gelovigen" zegt.

Wiet van Broeckhoven

Laagstaande zon: mooi maar gevaarlijk

Je knijpt je ogen tot spleetjes en nóg zie je niet veel: de zonsopkomst en -ondergang kunnen prachtig zijn, maar ook ronduit gevaarlijk in het verkeer. Bij laagstaande zon gebeuren veel meer ongelukken. Wat kun je doen om toch veilig op weg te gaan?

Wees bewust

Fietsers op de weg voor je, kruisend verkeer, verkeersborden en verkeerslichten: bij laagstaande zon zie je ze makkelijk over het hoofd. Kijk je tegen de zon in? Pas dan je snelheid en je rijstijl aan. Wees je ervan bewust dat je minder ziet, neem geen risico's.

Zonnebril

Leg standaard een zonnebril in de auto, voor het geval dat. Er slingert vast wel ergens een overjarig model in huis. Bij voorkeur één met gepolariseerde glazen. Die beschermen je ogen beter tegen reflecterend licht en schitteringen. Ook goed: oranjebruine glazen. Die verhogen het contrast, waardoor je beter kunt zien.

Schone ruiten

Bij laagstaande zon zie je pas goed hoe vies de autoruiten zijn! Jammer genoeg blokkeert die viezigheid ook het zicht, juist als je tegen de zon in kijkt. Maak de ruiten een keer extra schoon als je bij laagstaande zon veel onderweg bent. Vergeet de binnenkant niet. Zorg dat je de ruitenwisservloeistof geregeld bijvult. Controleer de ruitenwissers op slijtage, om strepen op de voor- en achterraut te voorkomen.

Tegenliggers in het zonnetje

Last van laagstaande zon in de achteruitkijkspiegel? Dan hebben tegenliggers nog meer last, want zij kijken tegen de zon in. Houd er rekening mee dat ze minder goed zicht hebben.

Rij voorspelbaar, doe geen onverwachte dingen. Rij met aangepaste snelheid, zeker in de buurt van kruisingen en op andere onoverzichtelijke plekken.

Zonneklep

Handig, zo'n kantelbaar zonnescherm bij de voorruit. Let wel op dat vooruit kijken belangrijk is om onverwachte gevaarlijke situaties (file!) op tijd waar te nemen.

Dimlichten

Verlichting maakt je beter zichtbaar, juist bij laagstaande zon en vooral voor tegenliggers die tegen de zon in kijken.

Bron: ANWB

Nieuwe invullers gezocht voor de belastingservice

De belastingsservice van KBO-PCOB staat ieder jaar weer klaar om de leden te helpen bij het invullen van de inkomstenbelasting of bij het aanvragen van huur- of zorgtoeslag.

In onze regio maken daar ongeveer 150 mensen gebruik van. Voor de komende jaren houden wij rekening met een toenemende vraag naar deze service.

Daarom is een team van goed opgeleide vrijwilligers noodzakelijk. Het huidige team van KBO-PCOB bestaat uit 5 mensen.

Wij zoeken

Wij zijn op zoek naar versterking van ons team. Vooral vrouwen worden uitgenodigd. Als u belangstelling heeft voor belastingzaken en u heeft ervaring met het invullen van (uw eigen) belastingaangiften, dan bent u van harte welkom.

Het vraagt een stevige inzet, vooral in de maanden maart en april. Kennis van zaken, bereidheid om "bij te blijven" en digitale vaardigheden zijn noodzakelijke voorwaarden.

Zorgvuldigheid en integer omgaan met privacygevoelige informatie zijn belangrijke aandachtspunten.

Het is zinvol werk. U krijgt ondersteuning van fiscalisten en uw loon is: "dankbare senioren".

Heeft u belangstelling?

Neem contact op met ondergetekende. In de colofon staat zijn e-mailadres en telefoonnummers. Hij zal u graag informeren over de taken en vaardigheden die nuttig en nodig zijn om dit werk uit te voeren.

De inschrijving voor nieuwe invulhulpers staat open tot 1 december. Daarna gaat de voorbereiding en scholing voor het nieuwe belastingjaar 2021 van start.

Douwe Ettema,
coördinator HUBA

Klokkenluiden

Fred Spijkers (PZ, Marine) meldde in 1984 fraude bij Defensie over ondeugdelijke landmijnen. Er moesten eerst gewonden en doden vallen, maar de heer Spijkers is verguisd. De Marechaussee had in deze zaak een misleidend rapport geschreven. Wie is er dan fout?

Ton Bazelmans' bedrijf ging failliet nadat hij als werknemer bij de Rabobank de klok had geluid rond het beleggingschandaal in Doetinchem. Hij bracht de beleggingsfraude aan het licht in 1998. Schade van die fraude door de Rabo Doetinchem aan anderen was € 90 miljoen. Twee jaar na het schandaal werd Bazelmans door de Rabobank ontslagen.

Henk Laarman en Gerrit de Wit hebben samen in 1998 bewijs openbaar gemaakt dat er sprake was van fraude en corruptie bij het ministerie van VROM. Beiden werden door minister Pronk hierom bevorderd, maar door de ambtenarentop van VROM bestookt met een 9 jaar durende ontslagprocedure.

Paul van Buitenen is klokkenluider over misstanden bij de overheid (vuurwerkramp, frauduleus gedrag van sommige leden van de Europese Commissie 1999). Of hij er slechter van geworden is, is niet bekend.

Paul Schaap meldde rond 2000 dat de Kernreactor in Petten onveilig was. Als operator kon hij het weten. Hij en twee collega's zijn bij de reactor 'weggewerkt'. Het Internationaal Atoomagentschap (IAEA) had na onderzoek Schaap wel in het gelijk gesteld.

Bouwfraude 2001. De heer Ad Bos was de eerste klokkenluider die lang en breed in het nieuws kwam. Toen Bos enkele jaren later, wonend in een caravan, bijna tot de bedelstaf was vervallen was zijn situatie weer nieuws.

Floor Drost bouwfraude in 2004. Drost openbaarde de schaduwboekhouding van bouwbedrijf Boele & Van Eesteren. Daar bleek uit dat tussen 1995 en 2001 diverse bouwbedrijven prijsafspraken hadden gemaakt. Zijn onthulling leverde de overheid veel geld op, maar bracht Drost en zijn bedrijf in faillissement.

Harrie Timmerman was de klokkenluider in de Schiedamse parkmoord. Hij toonde in 2005 aan dat het DNA profiel van de dader anders was dan degene die er voor opgepakt was. Gevolg voor hem: weg bij de regiopolitie Groningen.

Anonieme klokkenluider meldt in 2012 de gevaarlijke situatie over zeer onveilige olieopslagtanks bij Odfjell in Rotterdam.

Frits Veerman werkte samen met Abdul Khan en waarschuwde voor atoomspionage. Het is uitgekomen. Abdul heeft zijn kennis verkocht aan Pakistan, Iran en Noord Korea en tot op de dag van vandaag heeft de westerse wereld daar moeite mee. Veerman is verguisd. Frits Veerman overleed op 23 februari 2021. Abdul Qadeer Khan is oktober jl. overleden.

Marianne van Ooyen was in 2019 de klokkenluider over beïnvloeding van wetenschappelijk onderzoek door de politiek, de WODC-affaire. Het WODC heeft haar de rug toegekeerd.

Gevangenisbewaarder Huig Plug was klokkenluider over brandgevaar, procedurefouten en racisme binnen het gevangenisziekenhuis in Scheveningen in 2020. Plug wordt nog regelmatig door politiefunctionarissen geïntimideerd.

De klokkenluider werkend op de ambassade van Nigeria meldde het lek van vertrouwelijke informatie over een omvangrijk corruptieonderzoek naar Shell 2020.

Jonathan van Dijk werd in 2021 vermorzeld door de belastingdienst nadat hij de fiscus had gemeld dat zijn werkgever geen sociale lasten afdroeg. De werkgever kwam ermee weg. Van Dijk moest vervolgens zelf alle lasten aan de Belastingdienst betalen.

Helaas is dit een cultuur die niet gezond is. Mogelijk is daarom Pieter Omtzigt ook beschreven als 'functie elders', tevens

te verstaan als wegpromoveren. Veel mensen kunnen niet tegen kritiek, zo lijkt het.

Erik Erkelens

Bron: websites, nieuwsarchieven

BESPREEK HET SAMEN

Vanaf **26 oktober 19.30 uur** start **repetities Bach cantate BWV 176** in de Beatrixkerk. De cantate 'Es ist ein trotzig und versagt Ding'. In twee vespers in de advent worden ze ten gehore gebracht. Op **29 oktober 20.00 uur** in de Open Hof een **voorstelling** door Kees Posthumus en een accordeonist de voorstelling: 'Alle 7 Goed.'

Op **31 oktober 14.00 uur** start bij de parkeerplek Natuurcentrum (Groot Ginkelseweg 2a) een **meditatieve wandeling**. Een bezinnende wandeling in stilte, met meditatieve inbreng.

10 november 20.00 uur in Cultura door ds. Edward Kooiman 'Het geloof van Leonard Cohen'.

Opgeven per email gewenst. Mocht er iets veranderen t.a.v. een activiteit, dan kunnen wij u bereiken. Lees verder over deze bijeenkomsten en het complete programma op www.bespreekhetsamen-edede.nl of in het parochieblad.

Bij de dag leven

Uitdrukkingen kunnen heel duidelijk een betekenis hebben. Neem nu de zegswijze dat iemand 'bij de dag' leeft. Voor mij betekent het zo'n beetje dat je niet terug kijkt, maar ook niet vooruit. Niet denken aan morgen. Dat kan dan terecht komen in de sfeer van iemand die zegt: "Ah, dat komt nog wel." Een interpretatie kan dan zijn: "Dat zal wel nooit gebeuren..."

Mensen die erg ziek zijn kunnen ook bij de dag leven. Wat er nu of vandaag gebeurt is belangrijk, morgen zien wij wel weer.

Bij de dag leven is zeker in sommige opzichten een goed streven. Soms juist niet. Kinderen zien opgroeien als ouder gaat gepaard met 'ze elke dag zien'. Kinderen zien opgroeien als grootouder is anders. Er zitten, afhankelijk van hoe vaak grootouders en kleinkinderen elkaar zien, pauzes tussen. Als de pauzes meer dan twee maanden zijn, kunnen de verschillen groot zijn in de beleving van de grootouders. De hummeltjes zijn dan ineens een stap groter of praten beter. Verderop in de ontwikkeling

kunnen ze ineens bepaalde karaktertrekken hebben ontwikkeld. Als een kleinkind opgroeit, zijn de uiterlijke en innerlijke ontwikkelingen het best waar te nemen bij wat langere tussenpozen in het weerzien.

Omdat wij onszelf niet met tussenpozen kunnen bekijken gebeurt het maar al te gemakkelijk dat wij blind zijn voor de superkleine veranderingen die in, bijvoorbeeld, een maand plaats vinden. Toch zijn er dan ineens gebeurtenissen die ons met de neus op de feiten drukken. Ineens niet meer staand een pantalon kunnen aantrekken of moe worden bij het opgaan van een trap.

Ik houd mijzelf een spiegel voor door vooral naar mijzelf, maar ook naar anderen te kijken. Als ik de schoolgaande jeugd zie, hoe die zich gedraagt onderling, thuis, op straat of in het verkeer, dan vraag ik mij af: "Hoe deed ik dat toen ik zo oud was?". Mijn conclusie is dat er een hemelsbreed verschil is, ik leefde als jongetje bij de dag, nu niet meer.

Erik Erkelens

Lezing Leo Feijen

Op maandagmiddag 8 november 2021 hoopt Leo Feijen gastspreker te zijn voor zowel de PCOB en KBO leden uit Ede.

"De kracht van rituelen als je ouder wordt en nog steeds met corona beperkingen te maken hebt". Dat is de titel van de lezing van Leo Feijen die juist in de coronacrisis heeft nagedacht over de kleine rituelen om het leven leefbaar te houden. Deze middag vindt plaats in de grote zaal van het gebouw de Kei aan de Peppelensteeg 12, 6715CV Ede, van 14.30-16.30 uur.

De grote zaal is open vanaf 14.00 uur. De consumpties zijn voor eigen rekening.

De ledenmiddag alleen toegankelijk is als u:

- een vaccinatiebewijs of een herstelbewijs heeft of
- een negatief testresultaat of CTB kunt laten zien.

Adri Koch (13-10-2021)

Zie de tip op de volgende bladzijde ➡

KBO-Servicelijn

Leden kunnen met vragen terecht bij de Servicetelefoon en de Pensioen- en Juristentelefoon. U wordt dan persoonlijk te woord gestaan door ons telefoonteam, bestaande uit goed opgeleide vrijwilligers, die u van een passend antwoord geven of, als dat nodig is u doorverwijzen.

Voor allerhande vragen kunt u vier dagen per week de Servicetelefoon bereiken. Van maandag t/m donderdag kunt u bellen met **030 340 06 55** (10.00-13.00 uur).

Pensioen- en juristentelefoon

Onze vrijwilligers bij de Pensioen- en Juristentelefoon zijn werkzaam geweest binnen een pensioen- of juridische omgeving en kunnen u dus goed van dienst

zijn. Voor juridische vragen kunt u terecht bij de **Juristentelefoon**. Op **donderdag** kunt bellen met: 030 340 06 55 van 13.00-15.00 uur.

Hebt u vragen over uw pensioen? Bel dan de KBO-PCOB **Pensioentelefoon**. Elke **woensdag** van 13.00-15.00 uur kunt u bellen met 030 340 06 55.

Advies en service: tabletcoaches, veiligheidsadviseurs, ouderenadviesing, belastinghulp

KBO-PCOB heeft veel vrijwilligers op afdelingsniveau die kunnen helpen bij vragen op het gebied van digitalisering, veiligheid, zorg en fiscale zaken. Lees meer op de site van KBO-PCOB (www.kbo-pcob.nl/vereniging/diensten-voor-leden/)

Naar de wijding van de bisschop van Utrecht op 18 september 2021

Ongetwijfeld zult u denken, dat kan toch niet. Monsieur Eijk is toch allang bisschop. Er zijn echter twee bisschoppen van Utrecht, de Rooms Katholieke, maar daarnaast de Oud Katholieke bisschop.

In 1723 heeft een scheiding plaats gevonden in de Rooms Katholieke kerk in Nederland en waren er twee Katholiek kerken, namelijk de Rooms Katholieke kerk en de Oud Katholieke kerk.

Het woord oud in deze naam verwijst naar de oude kerk van voor het jaar 1000. In onder andere Wikipedia kunt u uitgebreid lezen over het ontstaan van deze kerk. Vanaf 1723 is er altijd een Oud Katholieke bisschop van Utrecht geweest.

Op 15 februari 2020 net voordat allerlei Coronaregels van kracht werden, werd in de Oud Katholieke kathedraal van Utrecht de bisschopsverkiezing gehouden. Het kiescollege bestaat uit een groot deel van de geestelijkheid en een aantal leken. Bij deze verkiezing was ik aanwezig en heb meegemaakt dat Bernd Wallet in één ronde met meerderheid van stemmen tot bisschop werd gekozen.

Hierna hebben de Coronaregels roet in het eten gestrooid. Een feestelijke inwijding was niet te organiseren. Nu anderhalf jaar later was het eindelijk zover. Zaterdagmiddag 19 september was de wijding in de grote Libuinuskerk te Deventer.

Dit is een protestante kerk, die vroeger kathedraal was. In de beginperiode van de Oud Katholieke kerk waren er naast het bisdom Utrecht de bisdommen Haarlem en Deventer. De laatste is al jaren alleen nog maar titulair.

Door de Coronaregels kon je niet zomaar naar de dienst. Je moest "personeel" wezen of genodigde. Ongeveer drie weken voor de viering was er de mogelijkheid je op te geven voor 15 plaatsen, die nog vrij waren. Ik heb Theo en mijzelf opgegeven en tot onze verbazing mochten we komen.

De dienst was prachtig en uiteraard plechtig. Bijzonder dat je een lange processie van allemaal geestelijken aan je voorbij ziet trekken. Wat mij vooral opviel waren de verschillen in mijters. Groot, klein, heel breed, heel kleurig of heel sober zag je voorbij trekken.

Wat ik met de Paasnacht prachtig vind is de litanie. In de litanie in deze dienst werden moderne "heiligen" genoemd zoals Dietrich Bonhoeffer, Martin Luther King en frère Roger. Een typische Oud Katholieke naam kwam in de Litanie ook langs, namelijk Blaise Pascal.

Wat hier in beeld kwam en wat in de Rooms Katholieke kerk niet zo snel zal voorkomen, waren de kinderen van de bisschop. Een van de jongste kinderen zat onder de dienst in een stripboekje te lezen. Dat is op camerabeeld vastgelegd. Ach, de dienst duurde wel lang.

Nieuwsgierig naar deze dienst. Op YouTube is deze te volgen. Ik typte in: "youtube wijding Bernd Wallet" en zag de dienst. Op oudkatholiek.nl, de site van de oud katholieke kerk, is een link naar YouTube te vinden.

Mary-Ann Borggreve

Coronamaatregelen ledenmiddag KBO-PCOB

De coronapandemie is nog niet voorbij. Het virus waart nog steeds rond en nog steeds worden er mensen besmet. We willen heel graag weer bijeenkomsten organiseren. De veiligheid en de gezondheid staan daarbij voorop. Zeker omdat onze leden en andere bezoekers tot de kwetsbare groepen behoren.

Erg belangrijk is ruimte voor onderlinge ontmoeting tijdens onze bijeenkomsten. Daarvoor hebben we als bestuur en leden, voor elkaar, een grote verantwoordelijkheid. Dit alles binnen de geldende overheidsregels. **Houd onze website in de gaten voor actueel nieuws en eventuele laatste aanpassingen.**

Tip voor Corona toegangsbewijs (CTB)

Heeft u geen mobieltje, computer en printer, dan is er toch nog een mogelijkheid om aan een papieren Corona toegangsbewijs (CTB) te komen. Bel hiervoor naar de CoronaCheck helpdesk op 0800-1421 en vraag naar de mogelijkheden. Te bereiken van 8.00-20.00 uur. Iemand kan ook namens u een berichtje sturen naar helpdesk@coronacheck.nl. Doe dit ruim van tevoren, het aangevraagde CTB kan langer dan 5 werkdagen onderweg zijn. Houd wel uw BSN bij de hand.

www.coronacheck.nl

Agenda KBO en PCOB

Op de bijeenkomst van KBO Ede-Bennekom en PCOB-Ede, Bennekom en Lunteren zijn de leden van beide seniorenverenigingen van harte welkom. Bij activiteiten met een beperkte capaciteit hebben leden van de eigen afdeling voorrang.

KBO Programma

- Maandag **8 november**: Gastspreker Leo Fijen i.s.m. PCOB Ede, zie pagina 14 of Nieuwsbrief nr. 10
- Woensdag **17 november**: Algemene Leden Vergadering (ALV)
- Woensdag **15 december**: Kerstviering.

De bijeenkomsten vinden plaats in de zaal van het appartementencomplex "De Bosroos", hoek rotonde Proosdijweg/Veenderweg. Ingang aan de Rozenlaan. Aanvang 14.00 uur.

PCOB Ede Programma

- **8 november**: Gastspreker Leo Fijen i.s.m. KBO Ede
- **22 november**: "Het Universum in Verwondering" door Gert Gerbrands
- **13 december**: Kerstviering met ds. Jan Heine

Voor doorgaan van de activiteiten, kijk bij of neem contact op met PCOB-Ede:
0318 61 90 39 of 0318 61 24 99

PCOB Bennekom Programma

- Voor PCOB activiteiten, kijk op de plaatselijke PCOB website of neem contact op met de coördinator.
- Locatie voor de activiteiten: Gemeentecentrum De Brink, Brinkstraat 39 in Bennekom.

PCOB Lunteren Programma

- Voor PCOB activiteiten, kijk op de plaatselijke PCOB website of neem contact op met de coördinator.
- De Muldersschuur aan de Roskammersteeg 5, Lunteren.
Voor informatie neem contact op met de secretaris dhr. Arie Neeleman, 0318 48 63 45.

